MELLÉKLETTEL

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

XXVI. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM. 1982. ÁPRILIS ÁRA: 4,50 Ft

KISS DÉNES:

Gyárban

Korán keltem.
Már hajnalban
gép-meleggel
várt a gyár.
Kéményéből
némán, lomhán
rebbent égre
sebbel-lobbal,
karcsú nyakú,
korom tollú
füst-madár.

Csitteg-csattog,
pitteg-pattog,
dibben-dobban,
kippen-koppan,
rippen-roppan
benn a gyár,
hol a sok gép,
a sok ember
fúr, farag, vág,
kalapál.

Műhelyekben
roppant rendben
készül ezer
lapos, kerek,
ilyen-olyan
alkatrész.
Melegvágó,
hidegvágó,
kalapács, kés,
herkentyű és
vasfűrész.

Kunkorodik
göndör forgács,
gőzkalapács
hubbanik.
Csitteg-csattog,
pitteg-pattog,
dibben-dobban,
kippen-koppan,
rippen-roppan,
jól halad a
munka itt!

STUIBER ZSUZSA rajza

ÜZENI

Kedves Barátaink!

Amióta hosszabbak a napok, nem szívesen üldögélünk a szobában, inkább kint futkosunk, játszunk a szabadban. Mostanában délutánonként fogócskázunk Bercivel és Marcival. És mert mindenki szeretne minél gyakrabban fogó lenni, kiszámolóval döntjük el, ki mikor kerül sorra. Körbeállunk, és ütemesen együtt mondjuk: É-ni, pé-ni, ju-pi-té-ni, E-fer, ge-fer, gu-mi né-ni. Isz-li-pó, isz-li-pó, Te vagy a fo-gó! Közben minden szótagnál másra mutatunk. Akinél véget ér a mondóka, az a fogó. Ti is tudtok ilyen tréfás, ütemes kiszámolókat? A leggyorsabb futó, akit sosem lehet elkapni, a kis Mackó. Úgy szedi a lábát, mint a veszedelem!

Legutóbbi — februári — rejtvényünk nem kis fejtörést okozhatott, mégis sokan megfejtették. Ki kellett találni, hogy a lerajzolt állatok közül melyik lakik a föld alatt. Aki 5 ásót rajzolt, eltalálta, hogy a giliszta, a vakond, az egér, a róka és a hörcsög alakít magának a földben búvóhelyet.

Ebben a hónapban a következő barátaink várhatnak könyvjutalmat:
Bakos Dezső, Algyő — *Biczó Kálmán és Miklós*, *Csiszár Rita*, *Markó József*, Kapuvár — *Bödey Péter*, Balatonalmádi — *Dósa Évike*, Kerepestarcsa — *Egyed Johanna*, Balassagyarmat — *Farkas Ildikó*, Kaposvár — *Fazekas Peti és Orsi*, Veszprém — *Fazekas Lacika*, Érd — *Kompis Zoltán*, Győr — *Lak Karolina*, Előszállás — *Lovas Mónika*, Pécs — *Luterán Róbert*, *Medve Zsuzsi*, Miskolc — *Maár Zsuzsika*, Dombóvár — *Molnár Anita*, Sárbogárd — *Molnár Zolika*, Tószeg — *Németh Szilvia*, *Rácz Renáta*, Sopron — *Papp Péter és Diána*, Eger — *Smid Attila*, Hatvan — *Steigerwald Anita és Krisztina*, Mohács — *Szűcs testvérek*, Salgótarján — *Tarnóczi Balázs*, Szekszárd — *Tokár Tamás és Blanka*, Kisújszállás — *Tóth Gábor*, Budapest — *Tóth Juditka*, Tiszakécske — *Varga Mónika*, Balassagyarmat — *Weilandits Zoli*, Bakonysárkány.

Mindenkit szeretettel üdvözöl

KÁNTOR ZSUZSA:

ÁPRILISI SZÉL

Nagy folyó partján nagy hegy magasodik, nagy hegy oldalában széles mező. Azon a széles mezőn legel a ménes.

Egy kiscsikó nem tágít a mamája mellől. Bársonyos a bőre, csillagos homlokú. Farka, sörénye finom, vékony szálú, mint a frissen kaszált széna.

Nincs a széles mezőn szebb csikó az enyémnél — gondolja az anyakanca —, csak hát félénk. Lépésre se maradna el mellőlem, oldalamhoz dörgöli a fejét; csak így érzi biztonságban magát. Pedig hát tud nyargalni. Hogyha nekiiramodok, soha nem marad le. Vékonyka, de erős a lába. Mégse kergetőzik a többi csikóval.

Félénk. Hát félénk. Ő azért nem haragszik rá. Dehogy. Inkább biztatja, bátorítja:

— Szép is vagy, okos is vagy. Jó mozgású. Fürgébb-gyorsabb mindenkinél.

— Ki mindenkinél? — kérdezi a félénk kiscsikó.

— Hát a többi csikónál — mondja a mamája.

— Biztos ez? — csodálkozik a csillagos homlokú.

— Biztos — bólint rá a mamája.

A kiscsikó oldalt hajtja a fejét, kapál a lábával a harmatos füvön. Hiszi is, nem is, amit hallott. Nem szalad el a többiekkel kergetőzni.

Félénk. Hát félénk. Tovább kérdezősködik:

— Hát még kinél vagyok én gyorsabb? Kutyánál például gyorsabb vagyok-e?

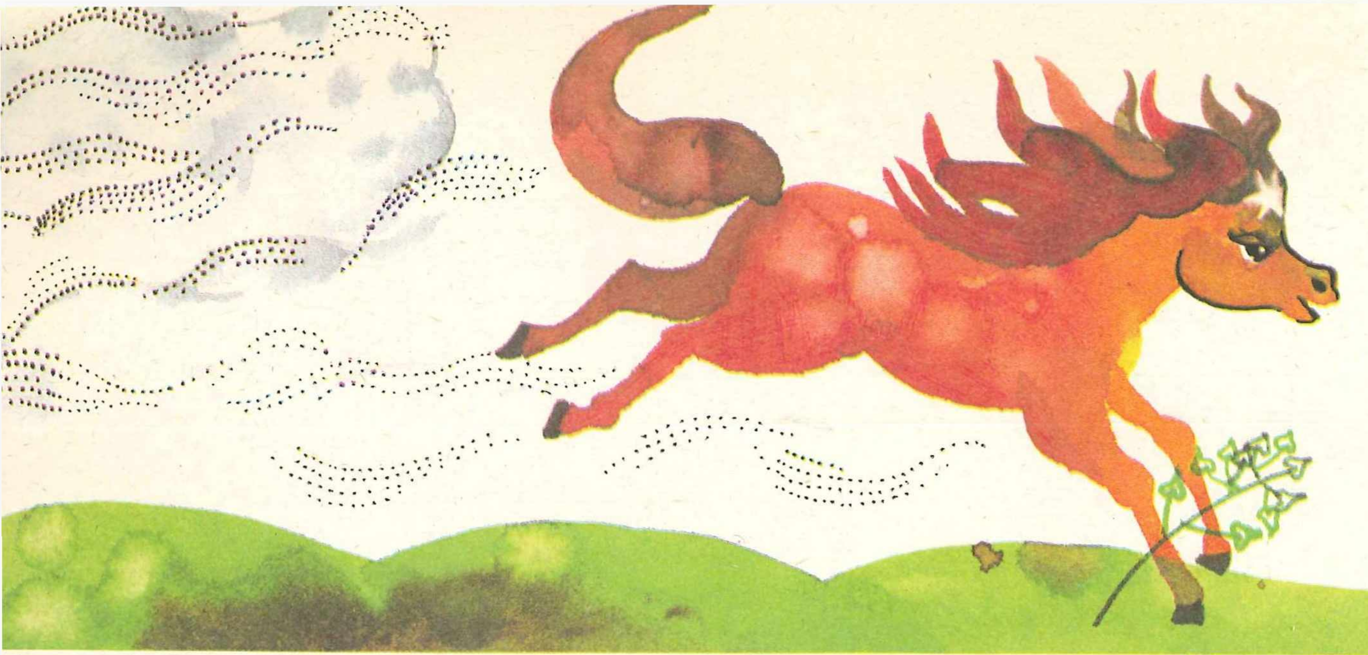
— Gyorsabb, az meglehet.

— Nyúlnál is?

— Annál is.

— Farkasnál, rókánál?

— Azoknál is gyorsabb vagy. Megszülettél, lábra álltál, amíg csak élsz, mindig talpon leszel, ha ébren, ha álmodban. A mi lábunknál nincs erősebb. És te vagy a legügyesebb kiscsikó.

— Biztos ez? — nyerít fel a kiscsikó.

— Biztos. Ha nyargalsz, a sörényed szétterül a levegőben, akár a madarak szárnya.

— A madaraknál is gyorsabb vagyok?

— Jaj, mennyi kérdés! Sosem lesz már vége? — sóhajt a pej kanca, mire mindjárt megkérdezi a kiscsikó:

— A sóhajtásnál is gyorsabb vagyok?

— Tudod mit? Fuss inkább, játssz a többiekkel...

Hanem a kiscsikó csak kapál a lábával a harmatos füvön. Nem tágít a mamája mellől. Egy lépésre se marad el tőle. Együtt legelésznek.

Félénk, hát félénk — gondolja a pej kanca. Ő azért nem haragszik rá. Dehogy. Még jó is, hogy itt van mindig mellette.

Közben egyre világosodik. Lassan delelőre hág a nap. Egyszer csak feltámad a szél. Mint a fésű, úgy szánt végig a füvön. Fésüli.

Akkor hirtelen — megugrik a kiscsikó. Se jobbra nem néz, se balra nem néz, csak nyargal. Sörénye szétterül a levegőben, akár a madarak szárnya.

Na de hova, na de mégis — hát merre száguld?

Megijed a pej kanca, hosszan felnyerít. Széles ez a mező egy ilyen kiscsikónak átvágtatni rajta hosszában, átnyargalni keresztbe rajta. Aztán meg körbe-körbe száguldani a szélén, gödrön-buckán, bokron át.

Egyszer, kétszer, harmadszor is.

Hát úgy nekivadult, hogy magától már meg sem bír állni?

De mégis. Megáll.

Éppen egy széles árkon repült át, annak túlsó oldalán torpan meg. Csapzott a sörénye, tajtékos a háta, reszket a lába.

A mamája mellérúgtat, most ő kérdezgeti:

— Miért futottál el mellőlem? Mire volt jó ez a veszett nyargalás? Megijedtél talán valamitől?

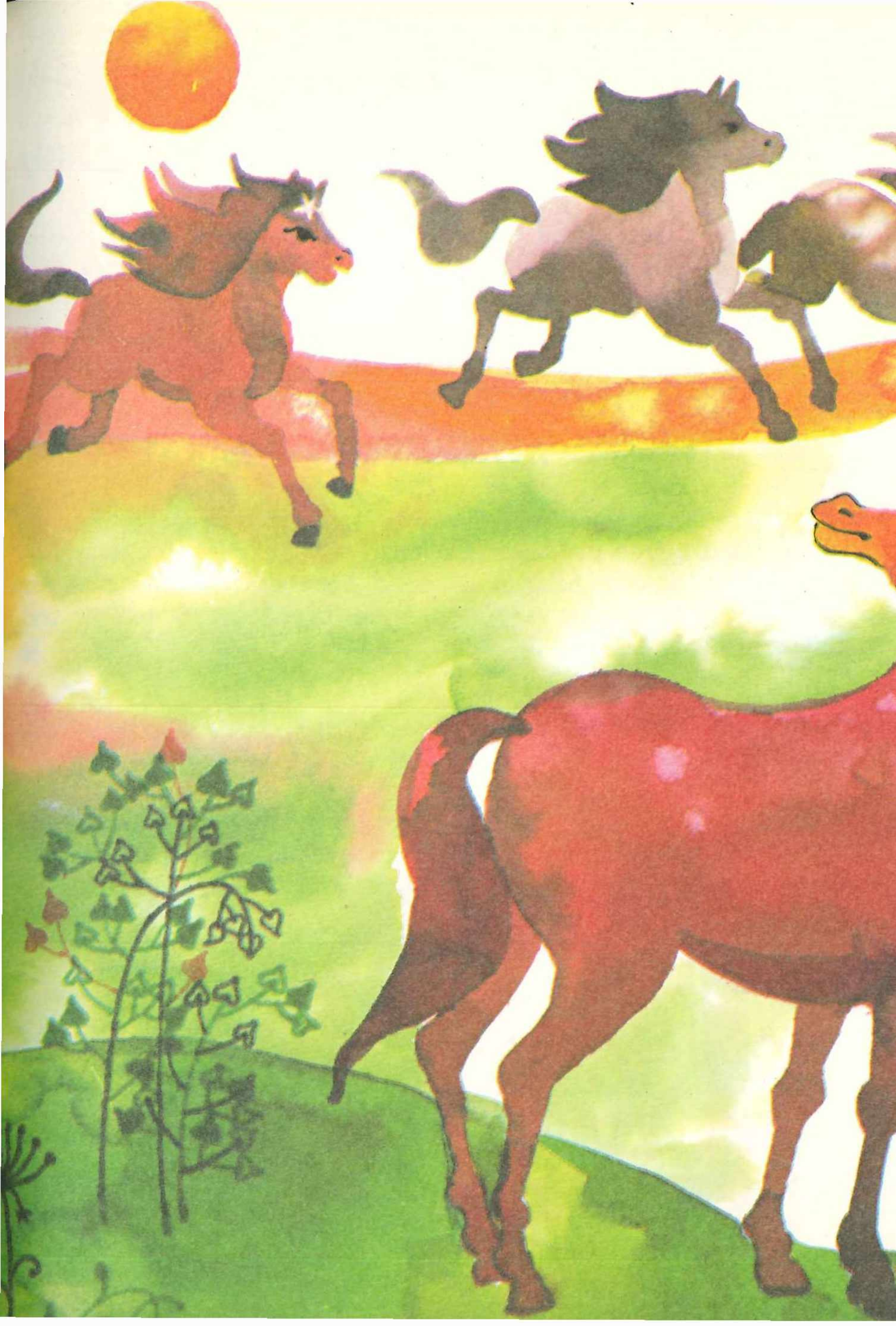
Felnyerít erre a kiscsikó. Felveti a fejét is, a barna szeme csillog:

— Én ugyan nem! Hanem felkelt a szél, és a fülembe súgta: fussunk versenyt!

— Ó, te bolond, te bolond! — horkan fel a pej kanca —, hát éppen a széllel versenyzel? A szél, hát az persze, hogy lehagy!

— Engem ugyan nem — nyihog boldogan a kiscsikó —, mert én hagytam le őt. Egyszer széltében a mezőn, egyszer hosszában a mezőn, háromszor körbe-körbe nyargaltunk a peremén, de harmadszorra kifulladt, nem bírta tovább, belepottyant az árokba. Itt hever az árok mélyén a szél. Én meg átugrottam rajta. Legyőztem.

SOMORJAI ÉVA rajzai

A pej kanca hátraveti a sörényét. Fejét a kiscsikóéhoz dörgöli.

— Biztos ez?

— Biztos! — nyihog a kiscsikó.

Ami igaz — igaz: előbb még fújt, de most szikra szél se rebben. Ha volt itt versenyfutás, kifáradt bele. Ha meg kifáradt — elvesztette a versenyt. Beledűlt az árokba. Alszik. Pedig fürge szél volt, erős. Amerre járt, mind nyakukban a lányok szoknyája, lányok-fiúk haja égnek állt.

Felszárad a veríték a kiscsikó hátán, a sörénye kisimul, szikrázik a napon. Lába sem reszket már. Kipihente magát. Elrúgtat a pej kanca mellől. Nyargal a kiscsikókhoz. Nyargal, barátkozni velük. Volt-nincs „félénk" kiscsikó.

A mamája néz utána.

Bátor, hát bátor — gondolja —, de milyen bátor! Ennek is eljött az ideje. Tudtam, hogy eljön, csak azt nem tudtam, hogy ilyen hamar. Hát most már nem lesz mindig mellettem.

Áll egy helyben a pej kanca. Kapálja lábával a füvet. Lehajtja a fejét.

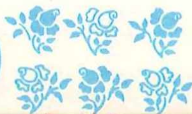
Kidugja orrát az árokból az áprilisi szél. Legyőzték. Vagy csak hagyta magát?

Rákönyököl az árok szélére, és nézi, hogyan legel a ménes, hogy játszanak a mezőn a kiscsikók.

честито славейче

SZLAVEICSE — magyarul pacsirtát jelent. Ez a neve bulgáriai testvérlapunknak. A bolgár gyerekek szeretnek énekelni, ezért választották lapjuk címéül a pacsirtát. Dörmögő Dömötör 25. születésnapján szeretettel üdvözölnek mindnyájunkat, és ezt a bolgár rózsacsokrot küldik Szófiából.

ANYÁK

Ezeket az ötleteket azoknak ajánljuk, akik még nem talá

A „tetejenincs" doboz arra való, hogy anyuka különféle fontos írásokat gyűjtsön össze benne: bevásárlási listákat, válaszra váró leveleket, meghívókat, feljegyzéseket stb. Az efféle papírok — ha nincs alkalmas helyük — gyakran szanaszét hevernek a szobában, és többnyire éppen akkor tűnnek el, amikor a legnagyobb szükség lenne rájuk. Dobozunk kevés helyet foglal el, és mindaz, ami benne van, jól látható.

Minden háztartásban akad üres mosószeres vagy piskótás doboz, amelynek tetejét rajzunk szerint, ferdén kell levágni. A legjobb, ha erre felnőttet vagy nagyobb testvért kérsz meg (semmiképpen se anyukát, hiszen neki készül a meglepetés). Egyszínű papírral — lehetőleg ragasztós hátúval — vond be a doboz oldalait, aztán díszítsd saját rajzoddal vagy szép, színes ragasztott formákkal, tetszés szerint.

K. M.

SÓTI KLÁRA rajzai

NAPJÁRA

ki, hogy mivel lepjék meg édesanyjukat május első vasárnapján.

A kisbabáknak sokkal több alvásra van szükségük, mint nekünk, ezért minden édesanya féltve őrzi kisbabája álmát. Amikor te voltál kicsi, körülötted is elcsendesedtek az emberek, ha aludtál.

Ez az ajándék olyan édesanyáknak való, akiknek kisbabájuk van. Ha kistestvéred született, a te édesanyád is örül majd egy ilyen képnek. Amikor a baba alszik, a rajzot a kilincsre akasztja anyuka; ez mindenkit arra figyelmeztet, hogy csendesen viselkedjék.

Helyezz kemény papírra egy közepes nagyságú tányért, és előbb rajzold, aztán vágd körül. A kilincs számára készíts tojás alakú nyílást, és díszítsd köröskörül színes ceruzával vagy filctollal. Középre szép, alvó pólyásbaba kerüljön. Mellékletünk sarkában találsz egy KRESZ-jelet is, amely a gépkocsivezetők részére azt jelenti: kürtölni tilos! Másképpen: csendet kérünk! Ha kedved tartja, ezt a jelet is kivághatod; és egy tűbe fűzött cérnaszállal a kép aljára függesztheted.

K. M.

KALÁSZ LÁSZLÓ:

Anyámnak kontya van

Anyámnak kontya van, kerek,
sötét és dús, mint egy meleg
eső utáni éjszakán
sötét és dús a lomb a fán.

Anyámnak szíve van, meleg,
piros és fáj, ha nem merek
időnként szemébe nézni:
ő minden gondomat érti.

ÁGH ISTVÁN:

Virágosat álmodtam

Édesanyám,
virágosat álmodtam,
napraforgó
virág voltam álmomban,

édesanyám,
te meg fényes nap voltál,
napkeltétől
napnyugtáig ragyogtál.

Szegre akasztott búbánat

Írta: ŐLBEY IRÉN

Volt egyszer, hol nem volt, hetedhét országon innen vagy onnan, már nem tudom, csak annyit tudok — de azt is csak fél füllel hallottam az öreganyámtól —, hogy volt egyszer egy szegénységes szegény ember. Nem volt annak az embernek semmije, csak egy dali fia meg a nagy kegyetlen búbánata. A dali legényben csak öröme telt néhanapján, mert dolgos is volt, jámbor is volt, de bizony a kegyetlen búbánat éktelen sok keserű percet szerzett neki.

Azt mondja egyszer a legényfiú az apjának, mert rettentő nagyeszű legény volt:

— Tudja mit, édes egy apám, ne hurcoljuk magunkkal örökösen ezt a nagy, kegyetlen búbánatot, hanem verjünk egy kampósszeget a kamra falába, aztán akasszuk szegre a bánatunkat.

Tetszett a szegénységes szegény embernek ez a gondolat, s csak rábólintott, de olyan szomorúan, mint a vén eperfa, amikor megcibálja az őszi hideg szél.

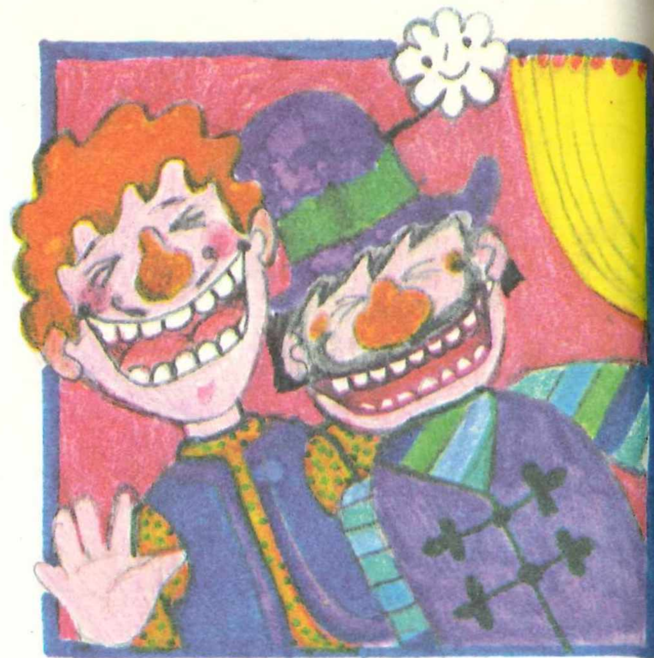
— Hát üsse kő, akasszuk szegre.

No, kikotornak a láda aljából egy kampósszeget, s azonmód beverik a kamra falába. Akkor nyakon csípik a kegyetlen búbánatot, begyömöszölik egy nagy zsákba, s felakasztják a kampósszegre. S mivel a gyomrukban is meg a toronyban is delet harangoztak, kiültek az udvarra, s kanalazták nagy vígan a tejes puliszkát. Ahogy az utolsó falást is lenyelik, valami nagy puffanást hallanak.

— Bandi legyen a nevem, ha nem a búbánat pottyant le — így a szegény jámbor legény.

Bekukkantanak a kamrába, s bizony igazuk volt. Nem bírta meg a szeg a nagy, kegyetlen búbánatot, s a földön hevert a zsák.

Hej, elfogta a szegény legényt meg a szegény embert a kacagás. Nevettek, kacagtak, bruhaháztak.

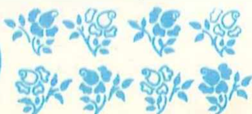

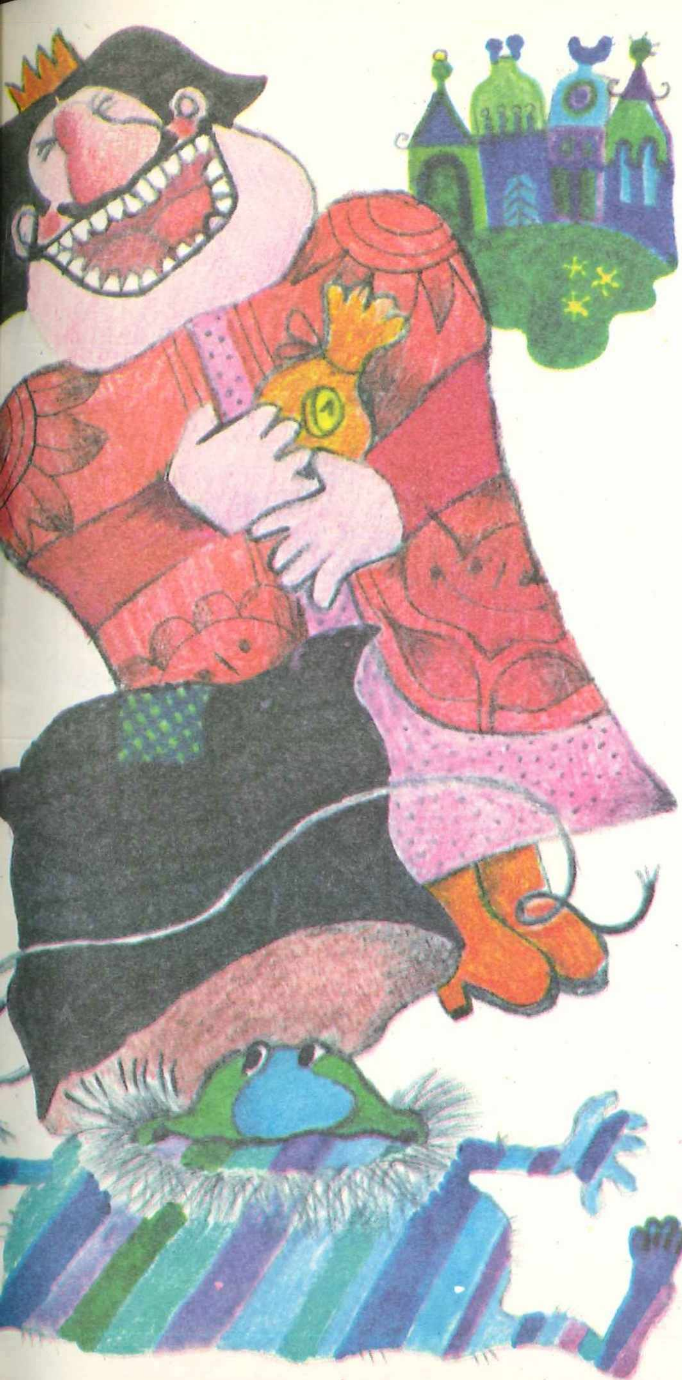
— Hehehe, hahaha, bruhahaha.

Hogyne nevettek, hogyne kacagtak volna, mikor olyan nagy, kegyetlen búbánat adatott nekik, hogy még a rozsdás szeg se bírta meg a kamra falán.

Épp arra kocsikázott a király. A szomszéd királyságba kocsikázott át a sógorához. Egy kis háborút akart a sógorral megbeszélni, mert már erősen unatkozott kacsalábon forgó gyémánt palotájában.

Hallja a király a nagy kacagást, nevetést. S igen furdalja az oldalát a kíváncsiság, hogy

mit nevethetnek ilyen szívből a szegény emberek. S megböki a kocsisát, hogy álljon meg.

Kiszáll a kocsiból a király, és belép a búbánatos vityillóba. S elfogja őt is a nagy bruhaházó jókedv, amikor meghallja a vidámság okát. Nevetett, kacagott, csak úgy rengett a nagy pocakja. Dűlt jobbra, dűlt balra, de leginkább csak előre meg hátra dűlt, rángatta a nagy kacagás, mint a vihar az erdőt.

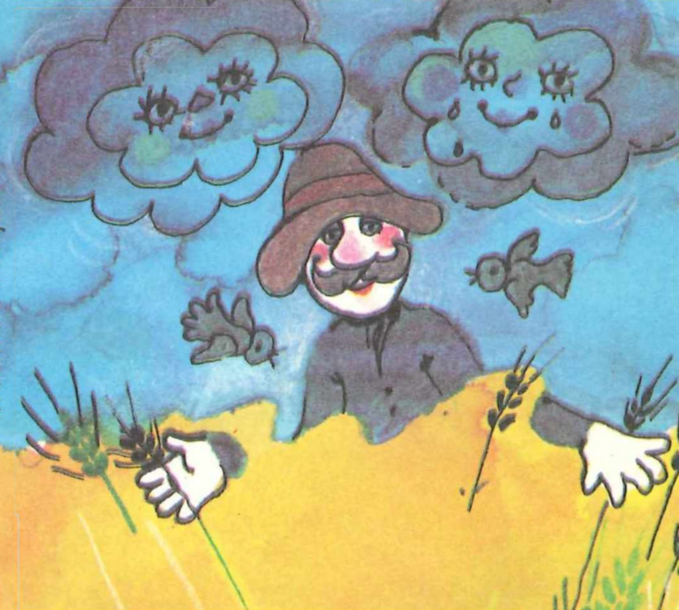
— No, ilyen jóízűt sem hahotáztam, amióta a fejemre biggyesztették az arany koronát — mondta a király, amikor szűnt a nevetőgörcs egy kicsit.

Intett a kocsisának, hogy hozzon be az ülése alól egy zacskó aranyat.

Bependeredik a kocsis a tele zacskóval, s leteszi az asztalra az ajándékot. A király meg leparolázik a szegény emberekkel, s nagy daliásan újra felpattan a kocsira.

A kegyetlen búbánat pedig ezalatt addig fészkelődött a zsákban, amíg a zsák szája ki nem oldódott. S uccu neki, a búbánat, mint aki se hall, se lát, elinalt a háztól.

A szegény emberek egy darabig még búsultak, ették magukat, hogy min is fognak ezután búsulni, ha nincs búbánat; meg búsultak azért is, mert már igen megszokták a búsulást. De aztán megvigasztalta őket a zacskó arany. Azóta is olyan vígan élnek, mint a hal a vízben.

KOLTAI ÉVA rajzai

FÉSŰS ÉVA:

Tavaszi játék

Förgeteg fia:
bohókás szellő,
vihar leánya:
pityergős felhő,
fogócskát játszott
táruló égen,
záporrá fáradt
kiszikkadt réten.
A mező itta,
s kizöldült újra,
magasra szökkent
szárán a búza.
Nézi a gazda
féltett vetését,
kenyere lesz majd
ez a reménység.

TANDORI DEZSŐ:

Tartalma: Medve

A postás csöngetett. Hozott
egy két arasznyi csomagot.
Barna volt a papírja.
Nem volt tarkára festve.
Az volt a csomagra írva:
TARTALMA — MEDVE.

A csomagban valóban
egy medve jött. A hóban
jött a postás a medvével,
tél idején. Lassan ért el
az ajtónkig. A medve ott
a csomagban nem vacogott.
Mert játékmedve volt.
Ám nem a medvebolt,
nem a mackóüzlet küldte,
de nem ám! E barnás-szürke
játékmedvét otthon varrták!

És jól látszott: azt akarják,
hogy szép legyen! Amilyen nincs még!
Nem is láttam ily szép medvét!
Pamutból volt a lába,
két karja tarka selyemből —
mind, aki látta,
mesélhet erről!
Én addig rólatok mesélek
a váratlan jött medvének.

GÁBOR ÉVA rajzai

KENDŐRABLÓ

Kérjetek a felnőttektől néhány kimustrált zsebkendőt, fejkendőt: minden játékosnak *egyformán* jusson. Már egy-egy kendővel is játszhattok, de érdekesebb a játék, ha valamennyi résztvevőnek legalább két kendője van. Úgy kell elhelyezni őket, zsebben, esetleg övbe gyűrve vagy valamilyen pántba fűzve, hogy az egyik csücsök jól látható, elérhető, és a helyéről könnyen kihúzható legyen. (Nem szabad a ruhához erősíteni.) A cél: minél több kendő „rablása" a többiektől, és a saját kendők megőrzése. (Csak futással szabad megvédeni őket.) Aki nem tudta megtartani a saját kendőit, az kiáll a játékból. A zsákmányolt kendőket is aggassátok magatokra, azok is tovább „rabolhatók". Előre állapodjatok meg egymás között, hány kendője legyen a nyertesnek. (Kb. 5 db.) A játék akkor ér véget, amikor valaki elérte ezt a számot.

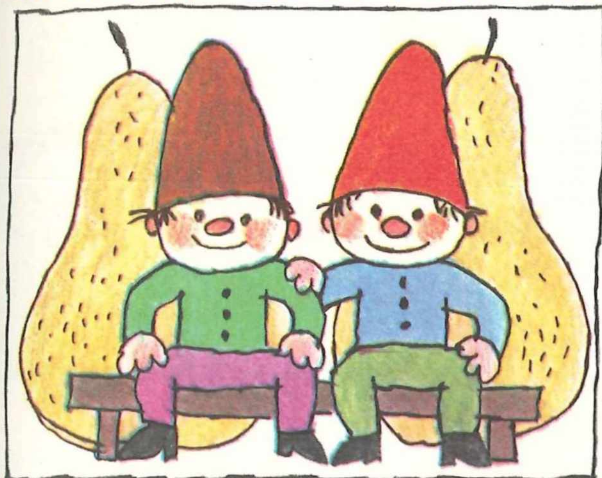
Csapatban is játszhattok. Jó, ha egy csapatnak azonos színű kendői vannak. Ha nehéz ilyen kendőket találni, elég, ha bármilyen kendő sarkába vastag, színes fonalat húztok megkülönböztetésül. Ez csüngjön kifelé.

K. M.

HOLCSA LÁSZLÓ:

A RÓKA ÉS A TÖRPÉK

Volt egyszer két törpe. Az egyik törpét úgy hívták, hogy Börpe, a másik volt a Mörpe. Egy tölgyfa odújában laktak, s kamrájukban volt két körte, mert a körtét szerették a törpék.

Arra járt egy róka, bekukkant az odúba.

— Jé — mondja —, ez itten két törpe! Éppen jókor, mert éhes vagyok, és szeretem a törpét.

— Nem vagyunk mi törpék —, szól Börpe. — Az ott egy körte — és rámutat Mörpére.

— És ott egy másik körte — mondja Mörpe.

— Hm. Beszélnek a körték? Akkor ezek mégis törpék — töpreng a róka, mert nem szereti a körtét.

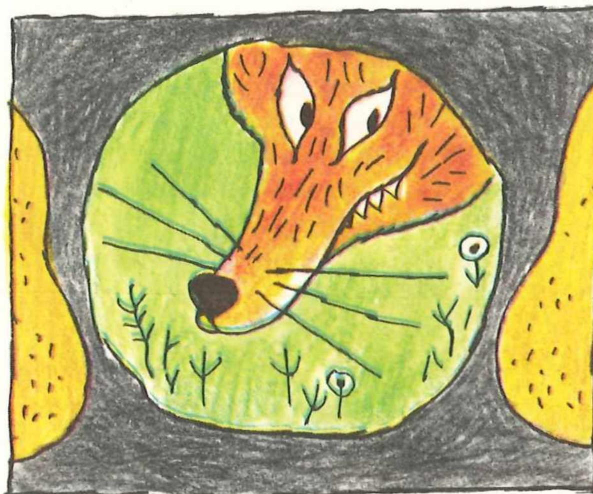
Bedugja fejét az odúba, és meglátja a két körtét. Hm, ezek mégsem törpék. Visszahúzza a fejét, gondolkozik — mióta beszélnek a körték? Most mit tegyen, hátha mégis törpék?

Ezalatt a törpék megették a körtét, és a két törpe olyan lett, mint két körte.

Visszajön a róka bizonyságot venni, azaz a két törpét, ha nem körték, megenni.

Megszólalnak a törpék:

— Mi vagyunk a körték.

— Én vagyok Börpekörte — mondja Börpe.

— Én meg Mörpe — szól a másik körte, az a törpe, aki a Mörpekörte.

A róka most már kezdi rosszul érezni magát, mert lát két törpét, akik körték.

Mióta körték a törpék? Ha törpék, akkor miért körték? — Ha ez itt két törpe, akkor én vagyok a körte?

Szól most Börpe Mörpének:

— Én körte, te körte, ö-körte — mutat a rókára.

Ökör lennék, ha ezek törpék — gondolkozik a róka —, ennek a fele sem móka.

Fejét kirántja az odúból vadul, és elrohan, megbotlik egy görbe gyökérbe, és gurul tovább, mint egy zsák.

Kacag a két törpe — Börpe és Mörpe — milyen jó, hogy volt itthon két körte!

Egymásra néznek!

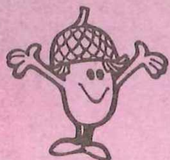
— Mörpe! Te nem is vagy törpe — szól Börpe.

— Te vagy olyan, mint egy körte — mondja Mörpe.

Így vitatkoznak még sokáig a buta törpék, amíg rá nem jönnek, hogy ijedtükben egészben nyelték le a körtét, azért lettek olyan törpék, mint a körték.

F. GYŐRFFY ANNA rajzai

MAKK MARCI JÁTÉKÖTLETEI:

Evezős csónak

Az igazi evezős télen is edz. A te csónakod egy kis zsámoly legyen. Ülj rá lovagló ülésben, és nyújtsd a törzsedet, karodat jól előre, mintha az evezők nyelét tolnád magad előtt. Ha már nem megy messzebbre, húzd vissza a képzeletbeli evezőlapátok nyelét az oldalad mellé, és dőlj erősen hátra, egyenes háttal. A következő evezőcsapáshoz ismét előre dőlj, aztán megint hátra. Amikor hátra dőlsz, nyújtsd ki a lábadat, amikor előre dőlsz, húzd magad alá, hiszen guruló ülésen ülsz. Igyekezz minél messzebbre evezni; olyan kellemesen ringatnak a hullámok!

DEMETER RÓZSA

Jaj, de tüskés!

Szálka szúrta meg a cica talpát, hangos nyávogással ugrik a magasba. Te vagy a cica, veled is ez történik. Guggolj le, aztán pattanj fel hirtelen, úgy, hogy közben a jobb karodat, a jobb lábadat a levegőbe rántod, és guggolva esel vissza a földre. Sajnos a másik lábad sem kerülhette el a tüskét! Most a bal lábadat, bal karodat rántod a levegőbe. Újra guggolva érsz földet. Ismételgesd többször, majd csak kijutsz erről a szálkás helyről!

SZÁVAY EDIT rajzai

Játsszunk most együtt!

Kedves Szülők, Nagyszülők!

Kedves Felnőttek!

Ha gyerekünk nem jár óvodába, kevesebb alkalma nyílik arra, hogy mások előtt számot adjon tudásáról. Az iskolában viszont elkerülhetetlen a szereplés, ezért már óvodás korban fel kell készítenünk rá. Teremtsünk számára olyan helyzeteket, amelyekben megkedveli, megszokja a mesélést. Fontos, hogy mindig türelmesen, figyelmesen hallgassuk végig, akkor is, ha fáradtak vagyunk, nehogy leszoktassuk a közlékenységről.

Már kicsi korától kérdezgessük mindenről. Mesélje el egy-egy séta után, hogy mit látott. (Lehetőleg olyan családtagnak, aki nem volt vele.)

Beszéljen gyakran képekről is. Tegyünk elé színes ábrákat, mondja el, mi mindent lát rajtuk. (Rajzunk is erre a célra készült.) Minél gyakrabban végez ilyen feladatokat, annál inkább kiterjed figyelme a részletekre, bővül a szókincse, fejlődik kifejezőkészsége. Kérdésekkel segíthetjük vagy felváltva meséljünk.

Sok gyereknek van diavetítője. Nézzünk meg többször egy-egy filmet. A képek láttán könnyen elmondják a gyerekek a történetet. Az a legjobb, ha kisebb gyereknek mesélhetik.

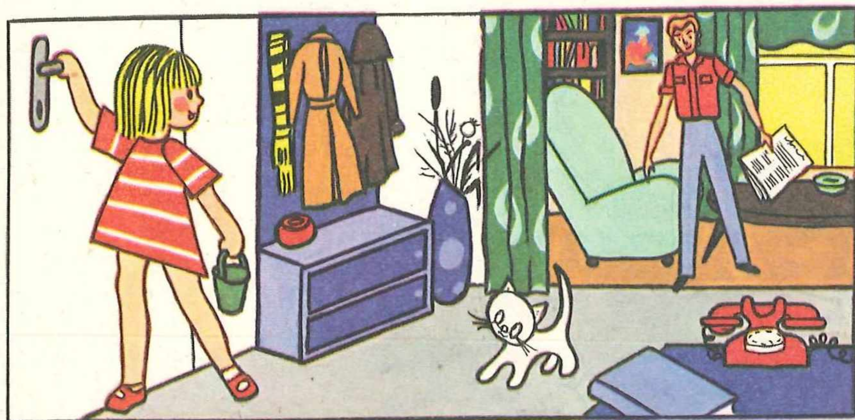
Következő lépésként kérjük meg, hogy mesélje el a televízióban látott esti mesét. Például így: „De kár, hogy nem láthattam a mesét! Nem mondanád el?"

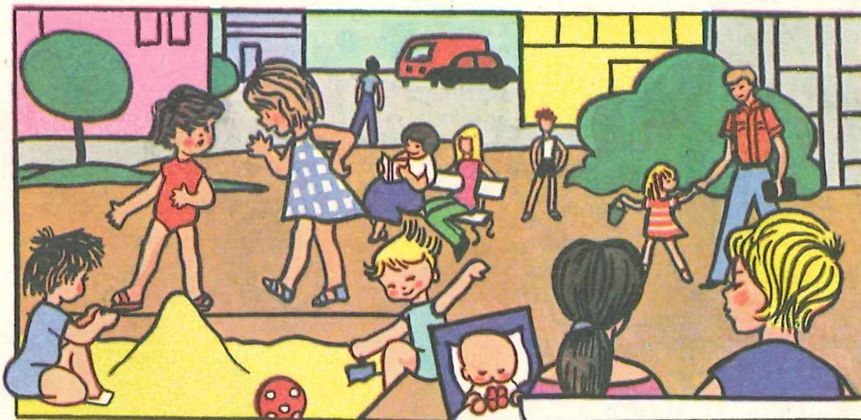
Fokozatosan vezessük el a nyilvános szereplésig. Készítsünk bábukat. Paraván helyett jó a két szék közé kifeszített takaró. A takaró mögé bújt gyerek felszabadultabban beszél, hiszen csak a bábu látszik, ő nem. Ha megszereti a bábozást, hívhatunk vendégeket: családtagot, szomszéd nénit vagy ismerős gyerekeket.

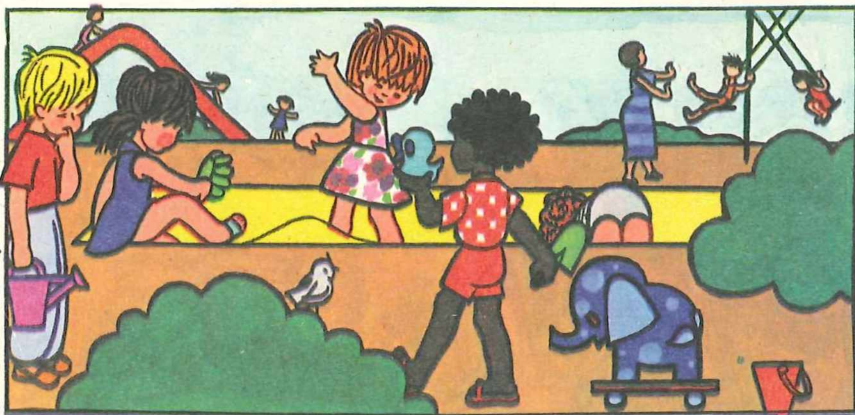
Ha dicsérjük, örülünk tudásának, bátorságának, egyre könnyebbé válik számára a folyamatos beszéd. De az sem jó, ha mindig középpontban szeretne lenni, ha megköveteli, hogy mindig rá figyeljenek. Bármilyen jó képességű is egy gyerek, ne neveljük arra, hogy okosabbnak tartsa magát a többinél. Nagy csalódások érhetik később; az öntelt gyereket kerülik a társai, magányossá válhat. Viszont ha kudarc éri (például kinevetik egy sikertelen szereplés után), félni fog minden nyilvános szerepléstől, elhúzódik társaitól. A túl félénk gyerekek tudásuk ellenére sem képesek megfelelő eredményeket elérni az iskolában.

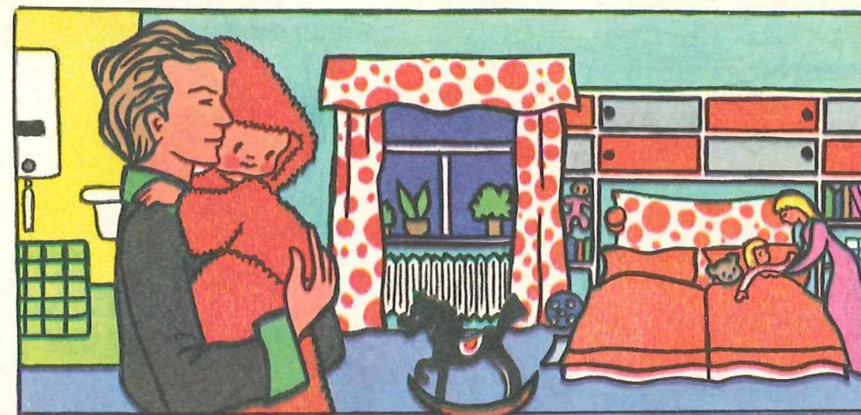
Ne felejtsük el, az életben mindennap szerepelnünk kell (a közértben, az orvosnál stb.). Akinek ez nem okoz nehézséget, könnyen illeszkedik be az őt körülvevő világba.

M. E.

GÁBOR ÉVA rajzai

GYÁRFÁS ENDRE:

DÖRMÖGŐÉK TATAROZNAK

— Játsszál velünk, Mormota!
— így szól Dörmi két bocsa.
— Nem érek rá cseppet sem;
új lakást kell keresnem.
Nem tudtok egy szép kis lakot,
ahol mától ellakhatok?

Berci ránéz kíváncsian.
— Hát a régi házzal mi van?
Nem hinném, hogy kicsiny lenne.
Kényelmesen elférsz benne.
— El én — hangzik rá a válasz.
— De nézd csak meg, milyen ház az!

Odamennek nyomban, s látják
a Mormota kopott házát.
Hullik-mállik a vakolat,
por lepi az ablakokat,
itt-ott lyukas a tető is,
becsoroghat az esővíz.
— Nem lakhatom ilyen lakban.
Ugye bocsok, igazam van?

SÓTI KLÁRA rajzai

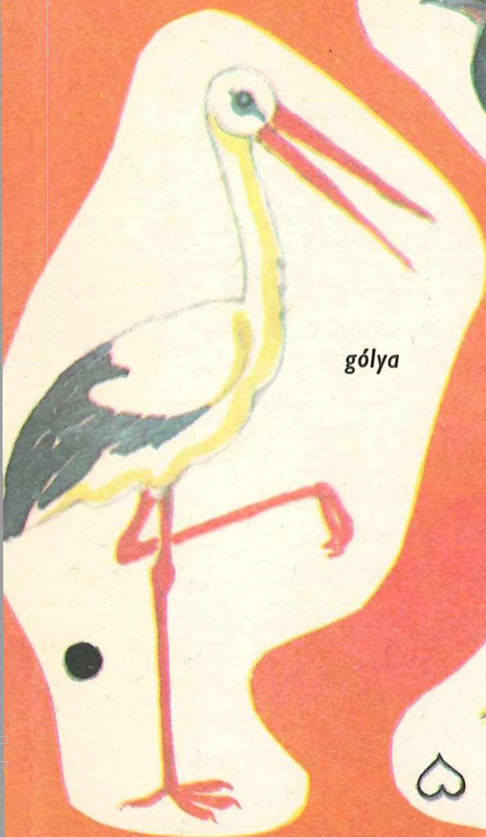
— Nem kedves, csak nedves otthon
— dörmög Marci. — Ám azt mondom:
hebehurgyán mégse szökj el!
Hátha mancsunk csodát művel.
Én már kezdem: vízért megyek.
Mormota, te hozzál meszet!
Berci, szerezz meszelőt,
fűrészt, fogót, reszelőt,
seprűt, kefét, kalapácsot...!
Mi leszünk a szerelők,
kőművesek, festők, ácsok.

— Meszünk is van, eszünk is,
munkakedvünk, erőnk is.
— Látod, milyen fehér a fal,
itt, ahol *én* meszelem?
Hófehérke hozzá képest
valóságos szerecsen.
— Nézd csak ezt az ablakot!
Mosom, törlöm, s lám, ragyog.
Ti lesztek a tetőfedők,
s jobb a tető, mint azelőtt.

— Ez már igen — szól Mormota.
— Vígan élek itt tovább.
Új ház lett a régi lakból,
hála nektek, bocskomák.

SZÁVAY EDIT rajzai

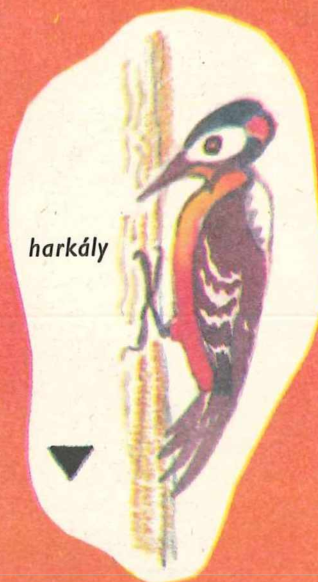

Csakhogy megjöttetek!

Ilyen köszöntéssel rendszerint azokat az ismerősöket fogadjuk, akik hosszú távollét után térnek vissza. Nézd meg képünkön tollas ismerőseinket, a madarakat, és találd ki, vajon melyiknek járna most ez a köszöntés! Hárman közülük ilyenkor, tavasszal térnek vissza hosszú vándorútjukról, mert a telet messze, idegenben töltötték. Közös nevük is van: vándormadár. Sohasem láthatod őket havas, téli tájban. Ha megtaláltad képünkön a három vándormadarat, rajzold le a jelüket. Rajzodat küldd el Dörmögő Dömötörnek! Ha kedved tartja, azt is lerajzolhatod a jelük mellé, hogy melyik madár mit eszik a legszívesebben.

K. M.

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Szerkesztő: Rákos Klára. Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó V. Felelős kiadó: Dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest VI., Dalszínház u. 10. Telefon: 318-798. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, 1370 Budapest, Postafiók 357. Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KH-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 13,50, félévre 27,—, egész évre 54,— Ft.

Index: 25.193

HU ISSN 0230—1032